

L'ESCOLA SAGRAT COR

Des de 1874

125 ANYS DE SERVEI AL BARRI

Introducció

La nostra escola el passat 1999 va fer 125 anys, són molts anys, moltes persones: germanes de la comunitat, nens i nenes, mestres, pares, personal de serveis... que al llarg de més d'un segle han passat per aquesta casa centenària aportant uns tota la seva il.lusió, d'altres la seva experiència, tots la seva esperança, uns la seva joventut, altres la seva vellesa...però tots sempre mirant endavant , estimant l'Escola.

Ens ha semblat que no podíem passar l'ocasió amb motiu d'aquesta exposició sobre el nostre barri, el de St.Antoni, per a fer cinc cèntims de la història del nostre centre, donant a conèixer alguns aspectes que creiem d'interès per a tots.

El marc històric

Durant la primera meitat del s.XIX , Barcelona experimenta un gran auge mercantil i industrial. La nostra ciutat no podia seguir per gaire temps tancada dins les muralles medievals que encara l'envoltaven i que passaven per l'actual Avda. del Paral.lel i les Rondes calia eixamplar i donar espai vital per a aquell moment d'expansió. El juny de 1854 el govern autoritza l'enderrocament de les muralles . Al cap de cinc anys , l'enginyer Ildefons Cerdà presenta un *Pla de Reforma i Eixample* per a la nostra ciutat. La burgesia va començar a abandonar els carrers més estrets del casc antic i va optar per establir-se al centre de l'Eixample que tenia com a eix el passeig de Gràcia una de les artèries nobles del pla Cerdà.

Vista de la futura avinguda de la Diagonal al principi del segle xx, durant l'etapa de la seva urbanització.

Però , en contrast amb aquest barri burgès, altres parts de l'Eixample no prosperaven amb el mateix benestar ni amb el mateix ritme econòmic; l'Esquerra de l'Eixample fins a Sants, i la dreta de l'Eixample fins a la

plaça de les Glòries, acollien menestrals i jornalers, alguns d'ells procedents d'altres terres.

Una de les famílies benestants a les que al·ludíem anteriorment era la família Serra, la qual esmentem perquè tindrà com veurem relació en la fundació de la nostra Escola. La família Serra es va traslladar del seu primer domicili al carrer Montcada a l'avinguda Gran Via de les Corts Catalanes, gairebé a la cruïlla amb el passeig de Gràcia, atrets per l'atractiu que oferia l'Eixample. Aquesta mansió l'havia pagada la senyora Dorotea de Chopitea només amb els regals que li havia fet el seu espòs, el banquer i comerciant Josep Maria Serra Muñoz, mort el 1882 .

Malgrat la seva posició social, la senyora Dorotea de Chopitea, sempre va mostrar una sensibilitat cristiana envers els més dèbils i indefensos i va desplegar una gran activitat benèfico-social amb una gran visió per a captar les necessitats i vulnerabilitats de la societat en que vivia.

Els inicis

Degut a la creixent industrialització, com abans ja hem dit, molts fills d'obriers, degut al treball dels seus pares, quedaven desatesos i vagant pels carrers sense cap mena d'instrucció. La Sra. Dorotea de Chopitea veia l'abast del problema, havent comentat segons diuen els seus biògrafs: "Si yo tuviera 500 duros, remediaría las necesidades de los hijos de la clase obrera . He visto establecimientos en Francia, dirigidos por las Hijas de la Caridad, en los cuales se practican tales obras de misericordia con los hijos de los obreros. ¿Por qué ha de carecer de ellos Barcelona, hallándose en las mismas condiciones que aquellas ciudades francesas?"

El seu marit ,el Sr. Serra, feu l'aportació del capital inicial que es va engrandir amb altres donacions d'amigues de la Sra. Dorotea com les senyores Teresa Puigmartí de Vallés i Dolors Cerdá de Puig que van ser cofundadores i de la Sra. Rosalia de Achón que va ser la presidenta de la Junta ; amb aquest capital es va posar el fonament de les futures **Salas**

Asilo. El 1860 es va adquirir un local al carrer de la Lluna inaugurant-se així el primer Asil que va tenir un rotund èxit; ben aviat es van veure obligats a llogar una altra casa al carrer d'Aldana 1, al costat del Paral·lel. Al mateix lloc, al **1874** es va construir un nou edifici més gran, ja que les

noves necessitats demanaven més espai ; aquesta construcció serà l'origen de la nostra escola .

La casa del carrer d'Aldana serà la **seu central** de totes les **“Salas Asilo de Barcelona”** fundades per la Sra. Dorotea i regentades per les Filles de la Caritat. Les altres “Salas” eren les de St. Joan Baptista (c/Balboa 1 , al barri de la Barceloneta), la de St.Rafael (c/Roger de Flor 98) i una altra al carrer Blai 34 .

La denominació “Salas Asilo” sovint ha portat a confusió, pensant que el mot “Asilo” es referia a lloc d'acolliment d'avis, no ha estat mai així; les “Salas” acollien nens i nenes de 4 a 6 anys aproximadament,

fills de la classe obrera, ja que els pares no podien atendre'ls a causa del treball , on aprenien a llegir, a escriure i el catecisme . En aquells temps els nens hi romanien fins a fer la primera comunió i les nenes hi podien romandre més temps, s'instruïen en 1r. i 2n. ensenyament i es capacitaven

per a tasques domèstiques. Tots rebien de menjar gratuïtament. Els pares els recollien en sortir del treball.

Tot i que el govern donava alguna petita subvenció, sovint era la caritat de la Sra.Dorotea la que havia de suplir les deficiències.

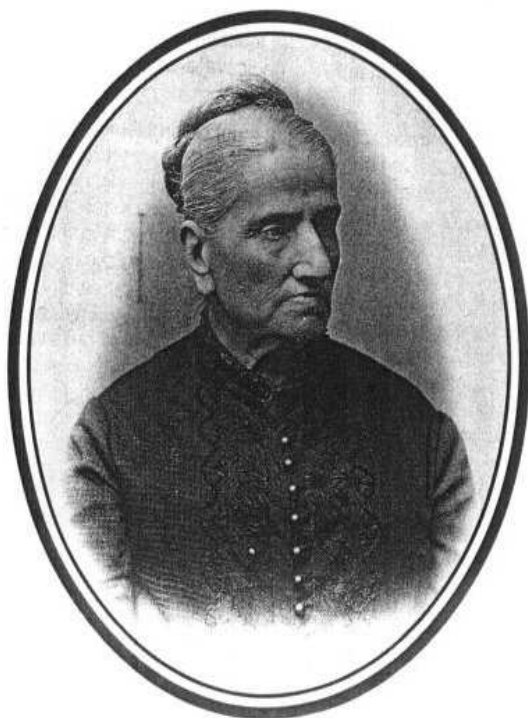

La “Sala” del carrer d'Aldana va passar per diverses vicissituds històriques com els incendis de la Setmana Tràgica del 1909 i els de la

Guerra civil del 1936, però sempre va ser reconstruïda i va seguir endavant amb la seva tasca..

De las “Salas Asilo Sagrado Corazón” a l’Escola Sagrat Cor

El primer nom del nostre centre, com ja hem vist, en temps de la fundació de la Sra Dorotea de Chopitea, era el de “**Salas Asilo del Sagrado Corazón**”o “**Asilo de Aldana**”. Molt més tard, en un document de l’11 de febrer del 1986 ens apareix per primera vegada oficialment el nom de **Escuela Sagrado Corazón**. En tots aquests casos, hem de recordar que la propietat de l’Escola era d’una “Junta de Señoras”, la creada des dels orígens per la Sra. Dorotea, però que era dirigida per les Filles de la Caritat.

Sra. Dorotea de Chopitea

L’any **1995**, aquesta situació canviarà, i en el transcurs de la reunió del Consell Escolar celebrada a la nostra escola el 9 de juny, presidida per la Sra. Milagros Fontcuberta de Cantarell, presidenta de la “Junta”, es fa la cessió de la propietat de l’edifici a les Filles de la Caritat amb la condició que segueixi essent una escola cristiana catòlica seguint l’ideari dels fundadors. Per tant el 16 d’agost de 1995 es fa oficial aquest traspàs de titularitat i documentalment l’Escola consta com **Escuela Sagrado Corazón. Compañía Hijas de la Caridad de S. Vicente de Paul.**

Amb els nous temps, la nostra escola, seguint el pla de normalització lingüística, sol·licita el canvi del nom en ll. catalana; el 24 de març del **1997**, l’Escola passa a denominar-se **Escola Sagrat Cor**, aquest és el nom actual del nostre centre, tot i que molts popularment al barri ens anomenen l’Escola d’Aldana, fent referència al carrer on és situada.

La tasca de la Sra. Dorotea, va ser ingent, amb altres nombroses fundacions o col·laboracions com els Tallers Salesians a Sarrià, Les Escoles Salesianes de Rocafort, escoles a Gràcia, Manresa, Rubí...per citar-ne només algunes.

Els alumnes

La nostra escola en els seus inicis va ser mixta, posteriorment va ser exclusivament femenina i ara , darrerament des l'any 1983 va tornar a acollir tant a nens com a nenes.

El nostre centre en els darrers temps s'ha anat adaptant a tots els canvis dels diferents sistemes educatius i disposicions oficials que han sorgit, per tant, d'Escola de Educació General Bàsica que acollia els alumnes des dels 4 fins els 14 anys, acabant al 8è curs d'E.G.B , avui hem esdevingut Escola d'Educació Infantil i Primària, impartint educació des dels 3 als 12 anys (De P.3 a 6è) i oferint la continuïtat de realització dels estudis d'Educació Secundària Obligatoria (E.S.O.) en el nostre centre col·laborador Anna Ravell on tots els nostres alumnes hi tenen plaça assegurada.

El nostre centre compta en l'actualitat amb 223 alumnes

Per al curs 2004- 2005 està prevista l'obertura de la llar d'infants que acollirà alumnes de 0 a 3 anys.

Cloenda

Una de les característiques més destacables de la nostra Escola, com a escola vicenciana, ha estat sempre l'ambient familiar. Per les seves dimensions, no exagerades, els alumnes s'hi ha trobat sempre molt "com a casa", establint-se un clima de confiança i respecte entre tots els membres de la comunitat educativa que ens sembla molt important en els primers anys de la formació dels nens.

Des d'aquest segle i quart el nostre centre s'ha anat adaptant als nous reptes que ens planteja la societat, tant humans com tecnològics, mirant sempre d'oferir una educació integral, cristiana i de qualitat amb una especial preocupació per l'atenció a la diversitat.

Amb la col·laboració de tots, volem prosseguir el segle vinent amb il·lusió, mirant cap el futur, en la difícil però apassionant tasca d'educar.

Barcelona , desembre del 2004.